

Mitä koronakesästä opittiin? -loppuseminaari

MTK Pohjois-Savo, MTK Pohjois-Karjala,
Suonenjoen seudun marjanviljelijäin
yhdistys, Maaseutuammattiin ry, Savonia-
ammattikorkeakoulu, ProAgria Itä-Suomi

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Työvoimaa tiloille -hanke

- Yhteistyössä MTK-Pohjois-Savo, Suonenjoen Seudun Marjanviljelijäin yhdistys, Maaseutuammattiin ry, ProAgria Itä-Suomi, Savonia AMK, MTK-Pohjois-Karjala
- Tavoitteena tukea pohjoissavolaisia ja pohjoiskarjalaisia maatalousyrittäjiä koronapandemian aiheuttamassa äkillisessä kriisissä työntekijöiden saannin suhteen --> kontaktit 150 yritykseen
- Rahoitus ESR, työaika 9.4.-31.10.2020

SSMY

SAVONIA

Kevät 2020

- Maaliskuussa Suomessa voimaan poikkeusolot
- Ulko- ja sisärajaliikenteen rajoitukset
- Huoli kausityöntekijöiden pääsystä Suomeen
- Huhtikuun alussa linjaus ulkomaalaisten työntekijöiden maahantulosta
- Alkutuotannon kriittisiin töihin kiintiö 1 500 hlö (valtakunnallinen)
- Myöhemmin keväällä kiintiön korotus ensin 4 500 hlö ja sitten 9 000 hlö
- Kevään aikana sisärajat ylittävä työmatkaliikenne sallittiin huoltovarmuuden kannalta välttämättömiin työtehtäviin (Viro, Latvia, Bulgaria, Puola jne.)
- Oletus, että puuttuva työvoima korvataan kotimaisella työvoimalla (suomalaiset työttömät, opiskelijat, lomautetut, maahanmuuttajat, kv-opiskelijat ym.)

Tuotannon suunnittelu poikkeustilanteessa

- Epävarmuus
  - Tuen tarve
  - Keskustelu
  - Tiedonvälitys
  - Tuotannon sopeutus
  - Osaavan työvoiman arvostuksen kasvu
-
- Tulevaa varten
    - Johtaminen
    - Työnjako
    - Yhteistyö
    - Jaksaminen

Korvaavan työvoiman rekrytointi

- Rekrytointiin tarvittiin työaika ja perehtymistä
  - Uusi tilanne, kun työntekijöitä piti löytyä kotimaasta
  - On luotettu siihen, että vakiohenkilöstö tulee vuodesta toiseen, eikä rekrytointiin ole tarvinnut panostaa
  - Houkuttelevan työpaikkailmoituksen laatiminen vaati osaamista, esim. oman yrityksen toiminnan kuvaaminen joillekin haasteellista
- Viljelijöille paljon puheluja mm. välittäjiltä, tarkastajilta, huolestuneilta kansalaisilta, toimittajilta ym.
  - hankkeen oli ”myytävä” oma palvelu

Sanahaku

kausityö2020

Ammattiryhmät valittu 1 >

Valitse Ammattiryhmiä

Sijainti

Hae maaseudun töihin

Työnhakijalle For job seeker

Avoimet työpaikat

(tarjolla kausityötä sadonkorjuussa ja pidempiaikaista kone- ja eläintenhoitotyötä)

Korvaavan työvoiman rekrytointi

- Hanke kontaktoi 170 tilaa, lisäksi poimijahelppiin 50 yhteydenottoa
- Marjatilat ilmoittivat avoimista työpaikoista pääasiassa mol.fi ja töitäsuomesta.fi -palveluiden kautta, myös tilojen omat kanavat, esim. nettisivut ja some käytössä
- Osa viljelijöistä jäi odottamaan, avautuvatko rajat ja myöhemmin työvoimaa ei ollutkaan enää saatavilla

 **Poimija-
Helppi**

Janina 044 785 6023
Emma 040 196 0415

maallehommiin.fi

Euroopan unioni
Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Kokemuksia kesältä 2020

- Rinteen marjatila, yhtymä
- Vesanto
- Päätuotantosuunta mansikka 90-luvulta lähtien
- 60-70 työntekijää vuosittain
- Hankeessa toteutettiin tilalle rekrytointi-ilmoitus sosiaaliseen mediaan
- Tarjottiin näkyvyyttä rekrytointiin

Materiaalit ja ohjeet

Rekrytointiin liittyvät ohjeet marjatiloilte

- Kooste työnantajalle: työehtosopimus, työaika, palkkaus, nuoret työntekijät
- Kooste työnhakijalle: työehtosopimus työaika, palkkaus
- Kooste ulkomaisen työvoiman palkkaamisesta

TYÖNANTAJA HUOMIOI NÄMÄ, KUN PALKKAAT TYÖNTEKIJÄN KAUSITÖIHIN

**Avomaanviljelyssä sovelletaan
Maaseutuelinkeinojen työehtosopimusta.**

Muistathan että:

- Työsopimukset on tehtävä aina kirjallisesti. Työsopimus on sekä työntekijän, että työnantajan turvaksi.
- Muista pyytää verokortti työsuhteen alkaessa.
- Laadi perehdytystä varten kirjalliset ohjeet (esim. perehdytyskansio). Varmista että työntekijä ymmärtää ohjeet, ja pyydä kuittaus kun ohjeet on käyty läpi.
- Työsuojelu on työnantajan vastuulla. Työsuojeluun kuuluu opastaminen ergonomiseen, turvalliseen työntekoon sekä tarvittavien suojavarusteiden käyttöön. Työnantajan on myös järjestettävä työterveyshuolto.
- Työntekijän sairastuessa, hän voi olla poissa enintään kaksi päivää omalla ilmoituksella, kuitenkin enintään kuusi päivää vuoden aikana.
- Määräaikaisessa työsuhteessa koeaika voi olla enintään puolet työsuhteen kestosta. Tavallisesti marjanpaimintatyössä koeaika on 1-2 viikkoa.
- Määräaikainen työsuhteeseen päättyy ilman irtisanomisaikaa, ja sopimuksen voi irtisanoa vain koeajan aikana.

Materiaalit ja ohjeet

- Marjanpoimijan perehdytysmateriaali
- Perehdytyksen tsekkilista

Koronaan liittyvät ohjeet yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa:

- Ohje marjatilän työntekijälle
- Ohje itsepoimintaan
- Ohje torimyyntiin

Katsaus maatilojen varautumiseen 2020 –raportti ja blogitekstit

- Julkaisu viikolla 44

Perehdytyksen tsekkilista

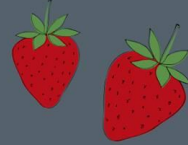
Kun uusi työntekijä saapuu tilallesi, käy läpi ainakin nämä asiat!

■ Tilanväen esittely ■ Tilan osoite, tärkeät puhelinnumerot ja muut yhteystiedot ■ Tiluskartta ■ Ohjeet hätätilanteita varten (esim. alkusammutuskaluston ja ensiapupakkauksen sijainti, hätänumeroon soittaminen) ■ 112 Suomi -sovelluksen lataaminen ■ Tilalla noudatettavat järjestysäännöt (esim. tupakointi) ■ Toimintaohjeet sairastapauksissa ■ Työssä tarvittavien koneiden ja laitteiden turvallinen käyttö ■ Ergomisesta työasennot ja tarvittavat suojavarusteet ■ Poimintataktiikka ja muut tilakohtaiset käytännöt työssä ■ Toiminta mehiläisen piston tai punkin pureman sattuessa ■ Hygienia marjojen poiminnassa (esim. käsien pesu, ohje liitteenä) ■ Työaika, taukojen pitäminen ja ruokailu työpäivän aikana	■ Työaikakirjanpito ja ylityöt ■ Palkkauksen yskityskohdat (esim. per kilo vai kori) ■ Työntekijän velvollisuudet (esim. ilmoittaa vahingoista) ■ Tietosuojakäytännöt ja yksityisyys (esim. valokuvaaminen tilalla) Mikäli työntekijä asuu tilalla, muista myös nämä: ■ Ruokailun järjestäminen ■ Kaupassa asiointi ■ Majoitustiloissa noudatettavat säännöt (esim. hijaisuus, tupakointi) ■ Sähkölaitteiden turvallinen käyttö ■ Siivousjärjestelyt ■ Roskien lajitteluohjeet ■ Pyykinpesu ■ Vapaa-ajan viettäminen ■ Wifi ja tietokoneiden käyttö ja salasana ■ Tilanväen yksityisyyden ja omaisuuden kunnioittaminen

Töihin marjatilalle

LISÄTIETOA MAALLEHOMMIIN.FI

Minkälaisia töitä on tarjolla?

- Kitkätöitä
- Istutustöitä
- Marjanpoimintaa
- Kauppakunnostusta eli punnitus ja pakkaaminen, torimyynti ja asiakaspalvelu
- Muita hoitotöitä kuten lannoitus, rivivälien leikkuu ja sadonajoitusharsojen levitys/poisto

Mistä töitä löytyy?

- Ympäri maakuntaa töitä tarjolla
- Työpaikat: te-palveluiden sivuilla ja töitäsuomesta.fi -palvelussa

Yhteydenotot

- Työpaikkailmoituksessa mainitulla tavalla

Mitä kannattaa ottaa huomioon?

- Pukeutuminen
- Työaika
- Palkkaus
- Majoitus
- Ruokailu
- Työmatkat marjatilalle

Vinkit työnhakuun?

- Työhakemukseen
  - Nimi ja ikä
  - Aiempi työkokemus
  - Milloin olet käytettävissä
  - Tarvitsetko majoitusta
  - Miksi haet tätä työtä

MEILLE TÖIHIN!

MAALLE HOMMIIN maallehommiin.fi

Vipuvoimaa EU:lta 2014-2020

Vipuvoimaa EU:lta 2014-2020

Vipuvoimaa EU:lta 2014-2020

tila

Videot

- Somereportteri Erikan kesä kausitöissä
<https://youtu.be/BjudbC-Znqw>
- Suomalaisen ruoan supersankari #maallehommiinkuntotesti
<https://youtu.be/ifzLKwfvBDE>
  - Näkyvyys n. 40 000 henkeä
  - Tykkäykset, kommentit ja jaot n. 1000 kpl

Julkaisusi tehokkuus

39676 Tavoitetut henkilöt

940 Tykkäykset, kommentit ja jaot

2147 Julkaisun klikkaukset

Viljelijäkyselyt

- Työvoiman tarve kuluneena kasvukautena vähäisempi aiempiin vuosiin verrattuna, syinä talvituhot ja alkukesän kuivuus
- Valtaosa vastaajista piti tuotannon laajuuden samana, eikä tehnyt muutoksia myyntiin tai markkinointiin
- Vastaajista yli puolet oli palkannut kotimaista työvoimaa
- Työvoiman löytämisessä hyvät verkostot tärkeitä
- Koronatilanteen aiheuttama epävarmuus lisäsi viljelijöiden stressiä

Mitä opittiin?

- Toimialan riippuvuus ulkomaisesta työvoimasta on suuri riski -> Lähtömaiden tahtotila lähettää omia kansalaisiaan kausityöhön Suomeen ei ole itsestäänselvyys!
- Yritysten rekrytointi- ja johtamisosaamisessa on paljon kehitettävää, jotta suomalaisia saataisiin tiloille töihin
- Yhteistyö hankkeen organisaatioiden välillä sujui todella hyvin maakuntarajojen yli
- Yhteistyö myös TE-toimiston ja Työterveyslaitoksen suuntaan sujui hyvin
- Kehitettävää on mm. viranomaisviestinnässä ja viranomaisten vastuunjaossa
- Suomalaisten kiinnostusta alkutuotannon kausitöihin vähentävät
  - Lyhyet työsuhteet
  - Fyysisen työnteon kulttuuri
  - Työpaikkojen sijainti
  - Asumisjärjestelyt

Mitä tehdään seuraavaksi?

- Koulutukset yhteistyössä
  - Kohti oppivia marjatilaverkostoja -hanke ja Marjamaat 2-hanke: Työnantajana toimiminen, Rekrypajat
  - Maatila 2030 -hanke: varautumisen edistäminen ja tilan johtaminen
- Työvoiman riittävyys on turvattava
- Linjaus ulkomaalaisen kausityövoiman pääsystä maahan on saatava hyvissä ajoin
  - Mitä edellytyksiä maahantuloon on
  - Jos ulkomaalaiset työntekijät eivät pääse maahan, mitkä ovat toimet, joilla turvataan työvoiman riittävyys tiloilla?
- Lupaprosessin sujuvoittaminen ja asiakaspalvelun kehittäminen
- Yhteistyön vahvistaminen viranomaisten kanssa
- Kausityölainsäädännön uudistaminen

YHDESSÄ OLEMME ENEMMÄN KUIN 100%

- Olemme valmiit osallistumaan valmistelutyöhön tuomalla asiantuntemusta toimialan arjesta sekä tarpeista.
- Yhdessä tavoitamme suuren joukon alan yrittäjiä ja saamme tarvittaessa tehokkaasti viestiä eteenpäin.

Kiitos!

SSMY

SAVONIA

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

